

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - एप्रिल - २०१७

कक्षा - आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-2)

प्रश्नपत्रम् - ३

गुणाः - ७०

विषयः - रामानुजवेदान्तः

कोड - C.C.4.2.5

समयः - ११ तः ०२ पर्यन्तम्

दिनाङ्कः - ११/०४/२०१७

सन्दर्भग्रन्थः - श्रीमद्भगवद्गीता (१६-१८ अध्यायाः) रङ्गरामानुजभाष्यसहिता

प्रथमान्विति: (Unit-1)

- प्रश्नः - १ अधोलिखितयोः श्लोकयोः एकस्य श्लोकस्य यथाभाष्यं व्याख्यां लिखत । ०४
- (१) दम्भो दर्पोऽतिमानश्च क्रोधः पारुष्यमेव च ।
अज्ञानं चाभिजातस्य पार्थ! सम्पदमासुरीम् ॥
- (२) त्रिविधं नरकस्येदं द्वारं नाशनमात्मनः ।
कामः क्रोधस्तथा लोभस्तस्मादेतत्त्रयं त्यजेत् ॥
- प्रश्नः - २ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं लिखत । १२
- (१) मुक्त्यधिकारिणां दैवीसम्पद्गतां लक्षणानि विलिखत
- (२) शास्त्रोक्तविध्याचरणार्थं भगवदुपदेशं यथाभाष्यं प्रतिपादयत ।
- प्रश्नः - ३ निम्नलिखितेषु टिप्पणीद्वयं लिखत । ०४
- (१) नातिमानिता ।
- (२) पारुष्यम् ।
- (३) द्वैवीसम्पत् ।

द्वितीयान्विति: (Unit-2)

- प्रश्नः - ४ अधोलिखितयोः श्लोकयोः एकस्य श्लोकस्य यथाभाष्यं व्याख्यां लिखत । ०४
- (१) यजन्ते सात्त्विका देवान्यक्षरक्षांसि राजसाः ।
प्रेतान्भूतगणांश्चान्ये यजन्ते तामसा जनाः ॥
- (२) अफलाकाङ्क्षिभिर्यज्ञो विधिदृष्टो य इज्यते ।
यष्टव्यमेवेति मनः समाधाय स सात्त्विकः ॥
- प्रश्नः - ५ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं लिखत । ०८
- (१) सात्त्विक्यादिश्रद्धात्रयस्य विवरणं यथाभाष्यं विवृणत
- (२) सप्तदशाध्यायस्य सारांशं लिखत ।
- प्रश्नः - ६ अधोनिर्दिष्टेषु त्रयाणाम् अतिलघूत्तरं यच्छत । ०३
- (१) यातयामं गतरसं पर्युषितं भोजनं कीदृशम्?
- (२) किं नाम अमेध्यम्?
- (३) किं नाम असृष्टान्नः?
- (४) शारीरं तपः किमुच्यते?
- (५) ब्रह्मणः निर्देशः कतिविधः स्मृतः?

तृतीयान्विति: (Unit-3)

- प्रश्न: - ७ अधोलिखितयोः श्लोकयोः एकस्य श्लोकस्य यथाभाष्यं व्याख्यां लिखत । ०४
- (१) न हि देहभृता शक्यं त्यक्तुं कर्माण्यशेषतः
यस्तु कर्मफलत्यागी स त्यागीत्यभिधीयते ॥
- (२) मुक्तसङ्गोऽनहंवादी धृत्युत्साहसमन्वितः ।
सिद्ध्यसिद्ध्योर्निर्विकारः कर्तासात्त्विक उच्यते ॥
- प्रश्न: - ८ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं लिखत । ०८
- (१) कर्मत्यागस्य त्रिविध्यं यथाभाष्यम् उपपादयत ।
(२) बुद्धेः गुणतः त्रैविध्यं यथाभाष्यम् उपपादयत ।
- प्रश्न: - ९ अधोनिर्दिष्टेषु त्रयाणाम् अतिलघूत्तरं यच्छत ०३
- (१) अष्टादशाध्यायस्य नाम किम् ?
(२) कवयः कं सन्न्यासं विदुः ?
(३) त्यागः कतिविधः ? किं च तत् ?
(४) यज्ञदानतपःप्रभृतिवैदिकं कर्म केन कदाचिदपि न त्याज्यम् ?
(५) कर्मचोदना कतिविधा ? का च सा ?

चतुर्थान्विति: (Unit-४)

- प्रश्न: - १० अधोलिखितयोः श्लोकयोः एकस्य श्लोकस्य यथाभाष्यं व्याख्यां लिखत । ०४
- (१) यतः प्रवृत्तिर्भूतानां येन सर्वमिदं ततम्
स्वकर्मणा तमभ्यर्च्य सिद्धिं विन्दति मानवः ॥
- (२) सर्वकर्माण्यपि सदा कुर्वाणो मद्व्यपाश्रयः ।
मत्प्रसादादवाप्नोति शाश्वतं पदमव्ययम् ॥
- प्रश्न: - ११ अधोलिखितयोः प्रश्नयोः कस्यचिदेकस्योपरि निबन्धं लिखत । १२
- (१) ज्ञाननिष्ठायाः प्राप्त्युपायकथनं यथाभाष्यं स्पष्टयत ।
(२) गीताशास्त्रश्रवणार्हस्य लक्षणं श्रवणस्य च फलं प्रतिपादयत ।
- प्रश्न: - १२ निम्नलिखितेषु टिप्पणीद्वयं लिखत । ०३
- (१) "श्रेयान्स्वधर्मो विगुणः" ।
(२) "नैष्कर्म्यसिद्धिः" ।
(३) "प्रकृतिस्त्वां नियोक्ष्यति" ।

Answer Key

कक्षा - आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-2)

प्रश्नपत्रम् - ३

गुणाः - ७०

विषयः - रामानुजवेदान्तः

कोड - C.C.4.2.5

समयः - ११ तः ०२ पर्यन्तम्

दिनाङ्कः - ११/०४/२०१७

सन्दर्भग्रन्थः - श्रीमद्भगवद्गीता (१६-१८ अध्यायाः) रङ्गरामानुजभाष्यसहिता

प्रथमान्वितिः (Unit-1)

प्रश्नः - ३

१. अस्थाने गर्वोऽतिमानित्वम्, तद्रहितता ।
२. पारुष्यं साधूनामुद्वेगकरः स्वभावः ।
३. परमात्माज्ञानवृत्तिरूपा सम्पत् विमोक्षाय बन्धान्मुक्तये भवति

द्वितीयान्वितिः (Unit-2)

प्रश्नः - ६

१. तामसम् ।
२. अयज्ञार्हम् ।
३. अचोदितद्रव्यम् ।
४. देवद्विजगुरुप्राज्ञपूजनं शौचमार्जवं ब्रह्मचर्यः अहिंसा इत्यादि ।
५. ओं तत्सदिति त्रिविधः

तृतीयान्वितिः (Unit-3)

प्रश्नः - ९

१. मोक्षसन्न्यासयोगः
२. काम्यानां कर्मणां न्यासम् ।
३. त्रिविधः । सात्त्विक-राजस-तामसभेदात् ।
४. मुमुक्षुणा ।
५. त्रिविधा । ज्ञानं ज्ञेयं परिज्ञाता इति भेदात्

चतुर्थान्वितिः (Unit-4)

प्रश्नः - १२

१. परमात्मा राधनरूपः स्वधर्मः स्वनैवोपादातुं योग्यो धर्मः ।
२. ध्याननिष्ठा ज्ञानयोगस्यापि फलभूता सिद्धिः ।
३. प्रकृतिः त्वाम् (अर्जुनम्) युद्धे नियोक्ष्यति । परमात्मस्वातन्त्र्योद्विग्नं त्वामज्ञम् (अर्जुनम्) प्रकृतिर्नियोक्ष्यति ।